

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора юридичних наук Воронятнікова Олександра
Олександровича на дисертацію Гуза Костянтина Юрійовича «Публічне
адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в
закладах охорони здоров'я МВС України»,
підготовленої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

Ступінь актуальності обраної теми. Ступінь актуальності обраної теми «Публічне адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України» залишається високою в сучасному контексті. Загальне здоров'я нації визнається соціальною цінністю у суспільстві, яка впливає на продуктивність праці, економічний розвиток і конкурентоспроможність держави, сприяє зростанню соціального добробуту та життєдіяльності. Стан здоров'я працівників, які мають право на медичне обслуговування та реабілітацію в закладах охорони здоров'я МВС України визначає спроможність обороноздатності та безпеки держави. Високоєфективна система медичного обслуговування та реабілітації в закладах охорони здоров'я МВС України має створювати сприятливі умови для підвищення якості виконання службових повноважень працівників правоохоронних органів та розвитку держави. Здоров'я працівників правоохоронних органів – є базисом й найголовнішим чинником забезпечення стабільності держави, її цілісності, захисту її кордонів, зростання добробуту в державі, миру й рівного конкурентного положення держави на світовій арені.

Реалії сьогодення свідчать про підвищений інтерес та актуальність теми дослідження. Працівники правоохоронних органів стоять на захисті суверенітету нашої держави і є вразливою категорією осіб щодо втрати здоров'я під час виконання службових обов'язків. Саме тому, науковим підґрунтям роботи посідає безпосереднє забезпечення національної безпеки України через призму здоров'я працівників правоохоронних органів, які стоять на захисті нашої вітчизни і щоденно потребують якісного та ефективного медичного

обслуговування та відповідної реабілітації, з метою відновлення усіх функцій життєдіяльності організму задля повернення до нормального життя.

У самому розумінні медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України реалізовується закріплене у ст. 49 Конституції України право на охорону здоров'я. В рамках цього відбуваються першопочаткове вивчення стану здоров'я кандидатів у правоохоронні органи, які проходять відбір на службу, їхні щорічні профілактичні медичні огляди, які допомагають виявити проблеми зі здоров'ям, а також виявлення осіб, що потребують санаторно-курортного та реабілітаційного лікування.

Проблеми публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування розглядалися багатьма науковцями у сфері вітчизняного адміністративного права. Натомість проблематику публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України до цього часу не підіймали на обговорення та дослідження. Повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію нашої країни лише загострило проблему та підштовхнуло науковців в умовах військових активних дій дослідити комплексно цю проблематику та виокремити напрямки її удосконалення.

Саме тому актуальність теми дисертаційного дослідження Гуза Костянтина Юрійовича та поставлених ним завдань не викликає сумнівів.

Актуальність роботи підкреслюється й тим, що обрана тема дослідження відповідає як державним, так і відомчим пріоритетам стосовно публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Напрямок дисертаційного дослідження обумовлюється ще й тим, що дане дисертаційне дослідження виконане відповідно до Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 рр, затвердженої постановою Загальних зборів Національної академії правових наук від 26 березня 2021 року; Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України 25 серпня 2015 року, № 501; Указу Президента

України від 30 вересня 2019 року №722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»; Наказу МВС України від 11 червня 2020 року № 454 «Про затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 рр.»; Основних напрямів наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2018–2020 рр., ухвалених рішенням Вченої ради НАВС від 26 грудня 2017 р. (протокол № 28/1).

З цих міркувань є підстави для твердження, що дисертаційне дослідження Гуза Костянтина Юрійовича на тему: «Публічне адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України» має комплексний характер, важливе теоретичне та прикладне значення для вдосконалення діяльності органів виконавчої влади та відомчих медичних закладів, а отже, й безперечно високий рівень актуальності.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані автором, у своїй більшості є обґрунтованими та переконливими. При їх обґрунтуванні використане широке коло наукових джерел, а також результати вивчення значного масиву емпіричного матеріалу. Примітно, що автором використовувались джерела не лише адміністративного спрямування – окремі аспекти визначеної проблематики досліджувались на основі джерел з медичного права.

Високим є теоретичний рівень викладу матеріалу, автор вдало застосував різноманітні методи наукового пізнання, ґрунтовно проаналізував законодавчі акти, медичну практику, коректно полемізував з іншими вченими, аргументовано обстоював власну позицію, на підставі чого сформував теоретичні висновки та практичні рекомендації, що є вагомим внеском у науку адміністративного права і мають достатній ступінь наукової новизни. Переважна більшість висновків та пропозицій дисертанта заслуговують на схвалення та підтримку.

Достовірність отриманих у дослідженні результатів підтверджується в тому числі ґрунтовною емпіричною базою, що включає результати опитування

550 працівників правоохоронних органів і вільнонайманих працівників відомства щодо задоволення якістю медичного обслуговування та реабілітації за період 2019–2023 років. Згідно з результатами опитування, лише 15 % респондентів, більшість із них – молодого віку (до 25 років) мають загальне уявлення про медичне обслуговування та реабілітацію, 4 % (ті, що призвані на військову службу, і ті, які входять до постійного складу різних військових формувань) доволі чітко розуміють сутність і якість медичного обслуговування та реабілітації; майже третина опитаних (30,5 %) вдавалися до медичного обслуговування та реабілітації в закладах МВС України; 2 % вважають неефективним медичне обслуговування та реабілітацію в закладах МВС України, надаючи перевагу лікуванню та реабілітації в закордонних медичних закладах; 1 % опитаних утрималися від відповіді.

В цілому дисертаційне дослідження Гуза К.Ю. відрізняється аргументованістю та достатньою обґрунтованістю пропонованих висновків, що підтверджено належними інформаційними даними.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що робота є одним із перших у вітчизняній юридичній науці комплексним дослідженням публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

В роботі вперше:

- виокремлено історичні етапи розвитку медичного обслуговування та реабілітації на тернах сучасної України: етап зародження медичного обслуговування та реабілітації (V тис. до н.е. XVI ст.); етап становлення медичного обслуговування та реабілітації (IX – початок XX ст.); модерний етап медичного обслуговування та реабілітації (кінець XX ст. – по теперішній час);
- запропоновано авторську дефініцію публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України як сукупності публічно-правових суб'єктів сфери медичного обслуговування та реабілітації в закладах охорони здоров'я МВС України, які наділені публічно-владними або ж делегованими їм

повноваженнями щодо їх реалізації, з метою задоволення публічного інтересу цієї категорії осіб за допомогою відповідних інструментів публічного адміністрування, а також виокремлено його особливості;

- сформульовано авторське визначення категорії «державна політика у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», згідно з яким це цілеспрямована діяльність держави, яка реалізується за допомогою відповідних інструментів публічного адміністрування з метою збереження здоров'я осіб, що мають право на отримання медичних і реабілітаційних послуг у закладах охорони здоров'я МВС України за рахунок державного бюджету;

- доведено, що механізмом публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України є система засобів адміністрування, які забезпечують реалізацію прав на медичне обслуговування та реабілітацію в закладах охорони здоров'я МВС України;

- обґрунтовано доцільність розроблення і затвердження Стратегії розвитку системи медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України до 2035 року;

- запропоновано низку змін і доповнень до чинного законодавства у сфері медичного обслуговування та реабілітації в закладах охорони здоров'я МВС України.

Низку суттєвих положень було удосконалено, зокрема:

- категорійно-понятійний апарат досліджуваних категорій «принципи обслуговування», «принципи публічного адміністрування», «публічна адміністрація», «медичне обслуговування», «реабілітація», «державна політика», «механізм державного управління», «нормативно-правове адміністрування сфери медичного обслуговування осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», що стало основою для формування авторських висновків;

- елементи механізму публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України;
- дефініцію ефективності публічного адміністрування права осіб на медичне обслуговування та реабілітацію в закладах МВС України, окреслено негативні чинники, які знижують як якісні, так і кількісні її показники;
- класифікацію принципів публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України;
- напрями імплементації зарубіжного досвіду щодо медичного забезпечення осіб, які мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС України, за допомогою залучення недержавного сектору в питаннях охорони здоров'я;
- інтеграція відомчої медицини в єдиний медичний простір і здійснення медичного забезпечення у широкому значенні як діяльності, що охоплює психологічний, духовний, санітарно-гігієнічний, екологічний, спортивний та профілактичний аспекти.

Дістали подальшого розвитку:

- класифікація системи медичного обслуговування та реабілітації особливої категорії осіб;
- нормативно-правове адміністрування сфери медичного обслуговування осіб у закладах охорони здоров'я МВС України;
- обґрунтування доцільності об'єднання Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства соціальної політики України в єдиний суб'єкт публічної адміністрації з назвою Міністерство соціальної політики та охорони здоров'я України, а також створення в його структурі відділу медичного обслуговування та реабілітації осіб з інвалідністю; запропоновано розробити та затвердити Положення про Міністерство соціальної політики та охорони здоров'я України та Положення про відділ медичного обслуговування та реабілітації осіб з інвалідністю;

- ознаки публічної адміністрації у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб, які мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС України;
- класифікація системи публічної адміністрації у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб, які мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС України;
- шляхи підвищення ефективності діяльності уповноважених суб'єктів щодо забезпечення права на медичне обслуговування та реабілітацію особам у закладах охорони здоров'я МВС в Україні.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації та в опублікованих працях. Теоретичні результати та висновки проведеного дослідження відображено у 10 наукових публікаціях, серед яких чотири статі у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна стаття – у міжнародному виданні та п'ять тез доповідей і наукових повідомлень на науково-практичних конференціях та круглих столах.

Окремі положення дисертаційної роботи впроваджені у практичну діяльність закладів охорони здоров'я, науково-дослідну роботу та освітній процес.

Достатньо обґрунтованою та логічною є структура дисертації, яка є послідовною, раціональною, зумовленою предметом, метою та завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (229 найменувань на 23 сторінках) і п'яти додатків. Повний обсяг дисертації становить 209 сторінок, з них обсяг основного тексту – 180 сторінки.

У *вступі* автором чітко та логічно обґрунтовано вибір теми дослідження, окреслено сучасний стан та проблеми, виділено невирішені проблемні питання, охарактеризовано необхідність розв'язання суперечностей, які зумовлюють актуальність дослідження. Автор представив мету, об'єкт, предмет дослідження, сформував основні завдання, визначив методологічні та теоретичні основи,

охарактеризував методи дослідження, розкрив наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, представив відомості про впровадження та апробацію результатів дослідження, а також вказав структуру та обсяг дисертації.

У *підрозділі 1.1* автором досліджувався генезис, становлення та розвиток сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України та визначено, що у науковій літературі недостатньо дослідженим залишається публічне адміністрування сфери надання медичних послуг для працівників правоохоронних органів. На основі аналізу теоретичних напрацювань автором виокремлено перелік питань, які недостатньо досліджені в сучасній теоретичній літературі та визначено коло питань, які є актуальними для теоретичного дослідження.

Підрозділі 1.2 присвячено визначенню та детальній характеристиці поняттю, особливостям та принципам публічного адміністрування сферою медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України», в якому визначено та охарактеризовано поняття, особливості та принципи публічного адміністрування сферою медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України. Сформульовано дефініцію, згідно з якою принципи публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України – це основоположні правила та засади діяльності закладів охорони здоров'я МВС України, на основі яких здійснюють медичне обслуговування та реабілітацію відповідної категорії осіб, що відображені в нормативно-правових актах, які регулюють функціонування медичних, санаторно-курортних та реабілітаційних закладів, підвідомчих МВС України, метою роботи яких є загальнонаціональні вимоги щодо профілактики, збереження та відновлення здоров'я.

У *підрозділі 1.3* здобувач, на основі глибинного аналізу та теоретичних напрацювань надав визначення та роль державної політики щодо медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Здобувачем надана ґрунтовна характеристика ознак державної політики у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Вагоме практичне значення, на моє переконання, має встановлення у *підрозділі 2.1* поняття й елементів механізму публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України. В роботі доведено, що механізм публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України є родо-видовою категорією щодо механізму публічного адміністрування, тобто остання є родовою категорією, а у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України є його видовою категорією. Разом з тим обґрунтовано, що поняття «механізм державного управління» є складною правовою конструкцією, яка призначена для динамічного розвитку суспільства через її вплив на об'єкт управління, що реалізується за допомогою управлінських інструментів (способів, засобів, форм і методів та інших заходів держави) з метою досягнення відповідних завдань.

Підрозділ 2.2 присвячено дослідженню питання нормативно-правового адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України, в якому надано детальну характеристику нормативно-правових актів, які регулюють адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України. Виокремлено класифікаційні групи актів відповідно до їх функціонального призначення щодо медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

У *підрозділі 2.3* розкрито поняття публічної адміністрації як суб'єкта адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України. Надано ґрунтовну характеристику суб'єктів адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України. Обґрунтовано доцільність створення відділу медичного обслуговування та реабілітації осіб із обмеженими можливостями.

Вкрай актуальними є запропоновані зміни до чинного законодавства щодо публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Досліджуючи у *підрозділі 3.1* міжнародний досвід щодо публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я правоохоронних відомств здобувач ґрунтовно проаналізував міжнародний досвід публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я правоохоронних відомств. На зразок міжнародної системи медичного обслуговування населення запропонував авторську кваліфікацію, а саме: бюджетна система медичного обслуговування населення (притаманна Великій Британії, Швеції, Фінляндії, Іспанії, Канаді, Австралії, Греції, Польщі); приватна система медичного обслуговування населення (США); страхова система медичного обслуговування населення (Німеччина, Японія); змішана система медичного обслуговування населення (Австралія, Франція, Нідерланди).

Підрозділ 3.2 присвячений вдосконаленню адміністративно-правових засад публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України. Також дисертантом виокремлено шляхи вдосконалення ефективності діяльності уповноважених суб'єктів щодо забезпечення права на медичне обслуговування та реабілітацію особам у закладах охорони здоров'я МВС в Україні, якими є: 1) впровадження принципу пацієнтоцентризму, без дискримінації інвалідизації; 2) забезпечення можливості особам, які того гостро потребують, отримати медичні консультації в режимі онлайн; 3) градаційний розподіл травмованих осіб та інших пацієнтів залежно від складності захворювання; 4) надання реабілітаційної допомоги в гострому реабілітаційному періоді, що сприятиме зниженню рівня інвалідизації населення; 5) створення та розширення мережі реабілітаційних закладів для надання медичних, реабілітаційних, психологічних послуг і послуг з протезування безпосередньо особам з обмеженими можливостями та членам їхніх сімей; 6) розширення спектру медичних послуг у Програмі медичних

гарантій; 7) перепрофілювання закладів охорони здоров'я, зокрема закладів МВС України, на забезпечення осіб екстреною реабілітаційною допомогою; 8) проведення моніторингу серед осіб з інвалідністю щодо їх потреб у засобах доступності медичного обслуговування та реабілітації, їх якості, платності (безоплатності) отримання медичних і реабілітаційних послуг, лікарських препаратів та протезів; 9) урегулювання розміру фінансування, тобто обсягу коштів, які закладені в державний та місцеві бюджети на фінансування сфери медичного обслуговування та реабілітацію осіб у закладах охорони здоров'я МВС України, у частині задоволення потреб цих осіб тощо.

Хотілося б окремо відзначити наявність значної кількості прикладів щодо публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України у всіх підрозділах дисертаційного дослідження Гуза К.Ю.. Даний факт, на моє переконання, свідчить про суттєву практичну складову проведеної наукової роботи та про високий рівень достовірності отриманих автором результатів.

У висновках дисертації сформульовано наукові положення та одержано результати, що в сукупності спрямовані на вирішення важливого наукового завдання з розроблення теоретичних положень і науково обґрунтованих рекомендацій щодо публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Уявляється достатнім рівень апробації представленого дослідження. Так, основні положення та висновки дисертації оприлюднено у фахових українських, міжнародних виданнях, на міжнародних та всеукраїнських конференціях.

Загалом, дисертаційна робота Гуза К.Ю. справляє позитивне враження, оскільки автор продемонструвавши такі риси вченого, як працездатність та наполегливість, сформував цілісне й обґрунтоване уявлення про сучасний стан і перспективи публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Не деталізуючи численні здобутки та позитивні аспекти виконаної дисертаційної роботи,

загалом позитивно оцінюючи рецензовану працю, зосередимо увагу на *окремих суперечностях та дискусійних положеннях*, які потребують або додаткової аргументації, або спеціальних роз'яснень під час захисту дисертації, зокрема:

1. У першому розділі дисертаційного дослідження автором ґрунтовно досліджено та проаналізовано генезис становлення та розвитку сфери медичного обслуговування та реабілітації, в результаті чого сформульовано такі їх історичні періоди з їх часовими межами, а саме: етап зародження медичного обслуговування та реабілітації (V тис. до н.е. XVI ст.); етап становлення медичного обслуговування та реабілітації (IX – початок XX ст.); модерний етап медичного обслуговування та реабілітації (кінець XX ст. – по теперішній час).

Пропозиція є досить цікавою та пізнавальною, яка містить теоретичну актуальність, однак дана пропозиція була б більш обґрунтованою, якби у роботі було запропоновано основні особливості кожного з цих періодів. Обґрунтуйте дану позицію.

2. На стор. 62 дисертаційного дослідження автором здійснюється характеристика медичного обслуговування та реабілітації осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України.

Із викладеного не зовсім зрозумілим є трактування детермінант «медичне обслуговування осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України» та «реабілітація осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України».

По-перше, виникає питання у чому відмінність надання послуг з медичного обслуговування осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України та надання реабілітаційних послуг особам, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України.

По-друге, які особливості виокремлено та запропоновано Вами у процесі надання послуг з медичного обслуговування та реабілітації осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України.

3. На стор. 73-74 дисертаційного дослідження, в межах дослідження державної політики у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб, які

мають право обслуговуватися в закладах охорони здоров'я МВС України, автором сформульовано пріоритетні напрямки удосконалення державної політики у цій сфері. Акцент зроблено саме на медичне обслуговування осіб, які мають право обслуговуватися в закладах МВС України, а реабілітації, яка на сьогоднішній день є вкрай актуальною приділено мало уваги. Обґрунтуйте, будь-ласка Вашу пропозицію.

4. Досліджуючи міжнародний досвід щодо публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб, які мають право обслуговуватися в закладах охорони здоров'я МВС України хотілося більш докладніше почути від Вас досвід яких саме країн і в якій його частині доречно було б впровадити в Україні в досліджувану сферу медичного обслуговування та реабілітації, особливо в сучасних умовах реформування сфери охорони здоров'я та проєвропейського спрямування?

Перелічені вище зауваження в цілому не впливають на високу позитивну оцінку роботи, оскільки спрямовані на уточнення чи доповнення окремих положень дисертації, а у низці випадків носять спірний чи дискусійний характер.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що тема дисертації надзвичайно актуальна, сформульовані автором висновки й рекомендації є достатньо аргументованими, вирізняються науковою новизною і мають не лише теоретичне, а й практичне значення.

Таким чином, рецензована дисертація є кваліфікованою науковою працею, що містить результати здійснених автором досліджень. Отримані Гузом К.Ю. нові науково обґрунтовані результати в сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення як для науки адміністративного права, так і для практичної діяльності закладів охорони здоров'я МВС України.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність в цілому, оформлення. Зміст дисертації відповідає заявленій дисертантом науковій спеціальності (081 – «Право»), робота пройшла належну апробацію. Дисертація є кваліфікованою, завершеною працею, у якій не виявлено порушень академічної доброчесності. Дослідження підготовлено зрозумілою, юридично і літературно грамотною

мовою. Оформлення дисертації загалом відповідає встановленим МОН України вимогам.

Отже, дисертація відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 року) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор – Гуз Костянтин Юрійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:

професор кафедри публічного

та міжнародного права

Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана

доктор юридичних наук

Олександр ВОРОНЯТНИКОВ

